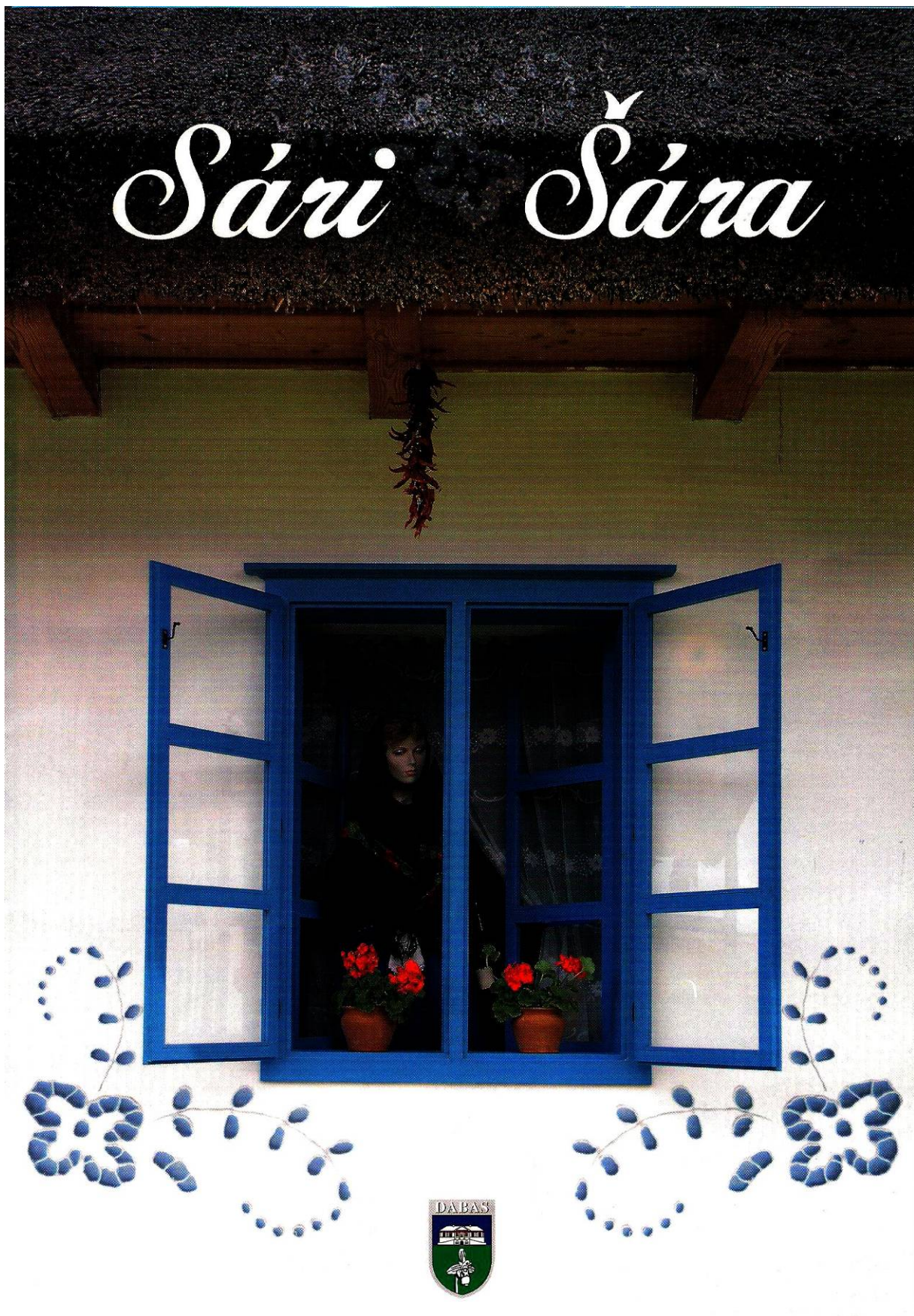

Sári Šára

HAGYOMÁNYÖRZÉS / ZACHOVÁVANIE TRADÍCIÍ

Sári mesteremberek keze által, a múlt század népi építészetének megfelelően 2006-ban készült el a Sári Tájház a Szlovák Udvar első épülete. A helyben összegyűjtött tárgyak, a szlovák népviselet, a hitélet jelképei, a földművelés és állattartás eszközeinek gazdag tárháza betekintést nyújt szlovák eleink hétköznapi életébe.

Két évvel később a Szlovák Udvar új épülettel, a Sári Rétesházzal egészült ki, amely jellegzetes, hagyományos recept alapján készített „sári rétesrel” kínálja vendégeit. A Szlovák Udvar egész évben színes programokkal várja az érdeklődőket.

Sári viseletes babákat már több évtizede készítenek városunkban. Mráz Mátyásné jelenleg egyedülként végzi ezt a tevékenységet, melynek eredményeként találkozhatunk például menyasszony-, vőfély-, kondás-, leventeruhás babával is.

Rukami šársnych majstrov, podľa tradícií minulého storočia, r. 2006. bol postavený Šársky oblastný dom, ako prvá budova Slovenského dvora. V mieste zozbierané veci, slovenský ľudový kroj, symboly viery, bohatá ukážka nástrojov každodenného života nás zavedú do minulosti obyvateľstva slovenskej národnosti.

O dva roky neskôr Slovenský dvor sa doplnil novým Domom „ritešov“, ktorý ponúka hosťom svojrázny, tradične pripravený šársky „riteš“. Slovenský dvor počas celého roka pestrými kultúrnymi podujatiami čaká svojich záujemcov.

Bábiky, oblečené do šárskeho ľudového kroja pripravujú v našom meste už viac desaťročí. V súčasnosti jedine pani Mrázová vykonáva túto činnosť, výsledkom ktorej sa môžeme stretnúť napríklad s bábikou nevestou, druždom, kondášom, aj inými figúrkami.

A Rozmaring Hagymányörző Népdalkör 1999 óta működik Sáriban. Számos szlovák és magyar népdalt, népies műdalt, nótát gyűjtöttek már össze. Az asszonyok ötlete és munkája alapján készült el a Sári lakodalmas című produkció, melybe sok fiatal és kisgyermeket is sikerült bevonni.

A húsvét előtti második vasárnap, „Fekete vasárnap”. Ezen a napon Sáriban a lányok és a fiatalasszonyok úgynevezett kisci-babát készítenek. A szalmával kitömött fababút végigviszik a falun vég éneklés kíséretében. A falu határában beledobják a patakba, így szimbolikusan kiviszik a telet, a bajt, a betegséget a településről, s behozzák a tavaszt, a megújulást, a reményt, az egészséget.

Spevácky zbor Rozmarín funguje v Šáre od r. 1999. Výsledkom desaťročnej spoločnej práce sa im podarilo zozbierať početné množstvo slovenských a maďarských ľudových piesní. Pomocou práce a nápadov žien sa uskutočnil prednes produkcie Šárska svadba, do ktorej sa podarilo zapojiť aj mnoho mladých, aj malých detí.

Dva týždne pred Veľkou nocou („Smutná nedeľa”) sa konalo tradičné vynášanie Kyselice a Kyseláka. Kyselica je slamou vypchatá drevená bábka, oblečená do šiat nevesty, kým Kyselák je tiež podobná bábka, oblečená do šiat mladoženicha. Dievčence ich popoludní niesli cez dedinu spievajúc: „Kyselica kyselá...”, na konci dediny ich vyzliekli a hodili do potoka. Je to symbolické pochovávanie zimy a vynášanie nemoci z osady.

KULTÚRA / KULTÚRA

Sári egyik legrégebbi épülete a római katolikus templom. Egytornyú, íves szentélyzáródású későbarokk épület, mely az egykori kápolna helyére épült 1753–1759 között, azonban csak 1770-ben szentelték fel, erről a bejárat feletti felirat betűi árulkodnak.

A latin szöveg jelentése: „A mennybe felvett Szűz Mária tiszteletére.”

A templom belseje 1786-ban készült el, szószeke a váci piarista templomból került Sáriba. A templombelső festményeit a 20. század közepén egy fővárosi művész festette, azóta már felújításon is átesett. Az utóbbi évek fejlesztéseinek eredményeként a 21. századi igényeknek megfelelően tudja szolgálni az egyházközség híveit.

A Sáriban folyó oktató-, nevelőmunka egyik legfontosabb eleme a szlovák nyelvoktatás. Ezzel az önkormányzati és egyházi intézmények nem titkolt célja, hogy a felnövekvő nemzedékek szlovák nyelvi készségét és alapfokú nyelvtudását fejlesszék identitásuk megőrzése érdekében.

A Sári Faluház a közösségek kulturális színtere, amely kiállításoknak és más rendezvényeknek ad otthont.

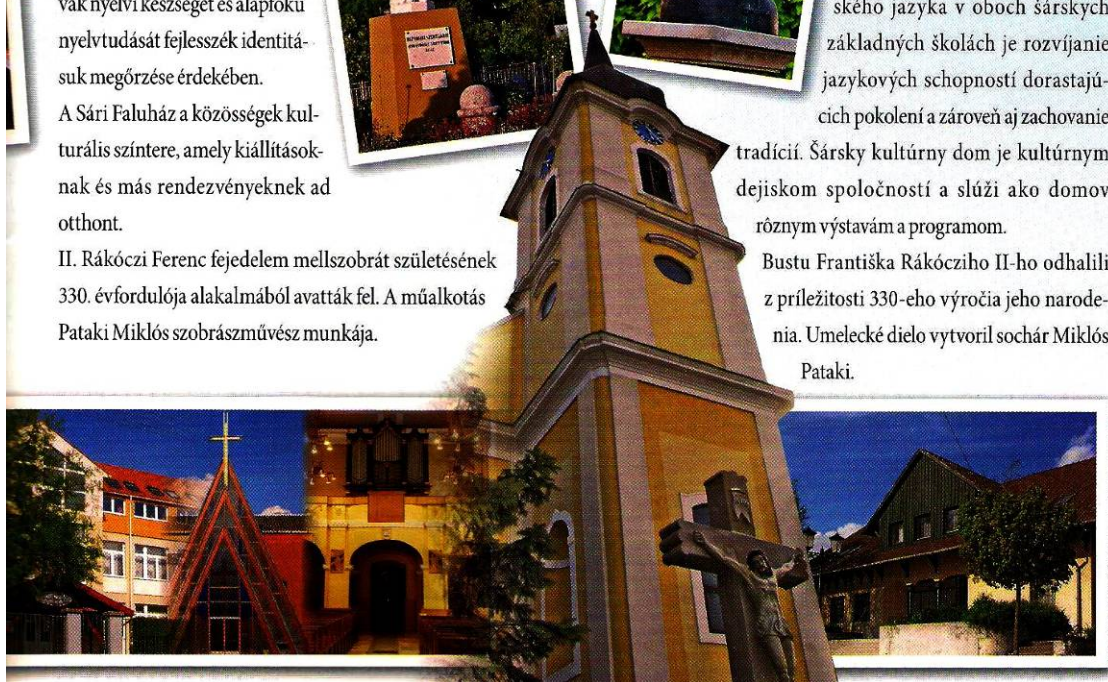
II. Rákóczi Ferenc fejedelem mellszobrát születésének 330. évfordulója alkalmából avatták fel. A műalkotás Pataki Miklós szobrászművész munkája.

Jedna z najstarších budov mesta je s jednou vežou vybavený, obľúkovitou svätyňou zakončený postbarokový kostol, ktorý bol postavený v rokoch 1753–1759 na mieste bývalej kaplnky. Avšak vysviacka sa uskutočnila až v r. 1770-om, o ktorej prezrádza

nápis, nachádzajúci sa nad vchodom kostola. Výklad latinského textu: „Na počesť na nebo vziatej Panny Márie”. Vnútorňá časť kostola bola zhotovená v 1786-om roku. Kazateľnica pochádza z vacovského kostola piaristov. Maľby, nachádzajúce sa vo vnútri kostola maľoval umelec, pochádzajúci z hlavného mesta, v strede XX-ého str. Táto časť kostola bola odvtedy obnovená. Výsledkom rozvíjania v posledných rokoch, dokáže kostol podľa nárokov XXI-ého str. slúžiť početným katolíckym veriacim.

Jedným z najdôležitejších prvkov vyučovacej a výchovnej práce v Šare je výučba slovenského jazyka. Cieľom výučby slovenského jazyka v oboch šárskejších základných školách je rozvíjanie jazykových schopností dorastajúcich pokolení a zároveň aj zachovanie tradícií. Šársky kultúrny dom je kultúrnym dejiskom spoločnosti a slúži ako domov rôznym výstavám a programom.

Bustu Františka Rákócziho II-ho odhalili z príležitosti 330-ého výročia jeho narodenia. Umelecké dielo vytvoril sochár Miklós Pataki.

KEDVES LÁTOGATÓ! / MILÍ NÁVŠTEVNÍCI!

Szeretettel köszöntöm Dabasnak a történelmi újkor során legrégebben benépesült településrészén, Sáriban. Az itteni környezet varázsa, a sáriak közvetlensége, barátságossága emberléptékű, élhető, vonzó városrészé teszi Sárít. Ha a templom árnyékában megpihen, megérezheti az elmúlt évszázadok máig élő hagyományait, és a jelen jövőbe ívelő fejlődését. Tovább figyelve szlovák szót, beszélgető asszonyokat hallhat, akik több mint három évszázad elteltével is őrzik nyelvüket, hagyományait nemzedékről nemzedékre örökítve azt. Az ünnepnapok alkalmával ide érkezők népviseletbe öltözött idősek és fiatalok táncában, énekében gyönyörködhetnek, miközben először, vagy sokadjára harapnak az ínycsiklandozó, hagyományos recept szerint készülő sári rétesbe. Közösségünket a történelem vihara, a második világháború utáni szervezett kitelepítés megtépázta. 1947-re ötven család hagyta el hazáját és próbált új életet kezdeni új hazájában, a szlovákiai Kalinkovóban. Velük azóta is szoros baráti, kapcsolatot ápolunk.

Sári község 1966-ban egyesült a szomszédos Dabassal és Gyónnal. Ezt követően 1970-ben kapott Dabas nagyközségi címet, majd 1989 óta egységes városként fejlődik tovább.

Az élet kenyerének ezen apró morzsái táplálják, erősítik Sári összetartó kisközösségét, amelynek lüktetésével Önnek is érdemes megismerkedni!

Szolgáljon a nálunk töltött idő testi, lelki, szellemi felfrissülésként mindnyájuk számára! Isten hozta Sáriban!

Kőszegi Zoltán
polgármester

Zoltán Kőszegi
starosta mesta

Srdečne vás vítam v Šáre, v počas historickej novodoby najdávnejšie obývanej časti mesta Dabaš. Kúzlo tunajšieho prirodzeného a vybudovaného okolia, bezprostrednosť a priateľskosť Šáranov tvorí toto sídlisko humánnym, príjemným a lákavým. Keď si oddýchnete v tieni kostola, môžete pocítiť doteraz žijúce tradície minulých storočí a do budúcnosti preklínajúci sa vývin súčasnosti. Ďalej pozorujúť môžete počuť slovenské slovo, milo

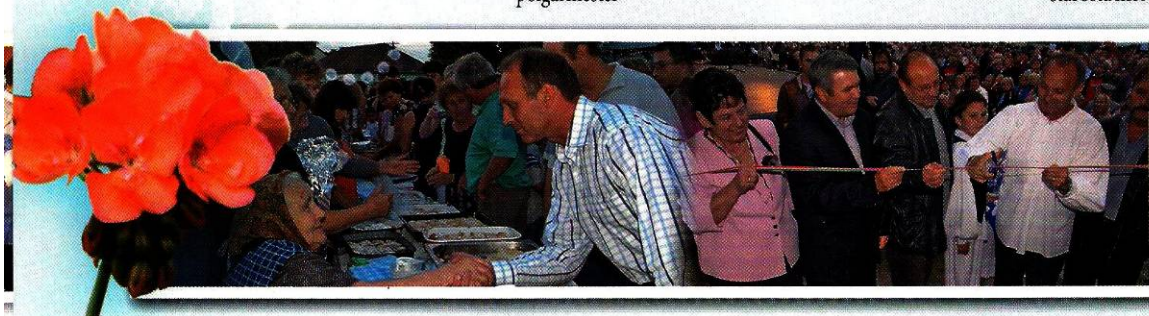

sa rozprávajúce ženy, ktoré už viac ako tristo rokov si jazyk a zvyky zachovávajú a odovzdávajú novým generáciám. Počas slávnostných dní, sem prichádzajúci, sa môžu kochať v tanci a speve starších i mladších, ako aj detí, oblečených v ľudovom kroji, pričom si poprvé, alebo už pomnohýkrát zahrnú do kulinárnych, podľa tradičného receptu pripravených šárskych „ritešov“. Žiaľ veľká vlna výmeny obyvateľstva medzi ČSR a Maďarskom neobišla ani Slováckmi obývanú

Šáru. Následkom presídlovacieho procesu r. 1947 sa 50 rodín presídlilo do ČSR, väčšinou do neďaleko Bratislavy ležiaceho Kalinkova, s obyvateľmi ktorého dodnes pestujeme priateľské styky. Obec Šára r. 1966. bola zlúčená zo susedným Dabašom a Gyónom a v r. 1970. sa stala veľkoobcou. Začiatkom marca r. 1989. bola veľkoobec pod menom Dabaš vyhlásená za mesto regiónu.

Tieto omrvinky chleba života udržuujú malý spoludržiaci kolektív Šáry, s rytmom ktorého sa oplatí aj vám zoznámiť sa!

Nech vám všetkým slúži pobyt u nás telesným, duševným a mentálnym osviežením! Vitajte u nás, v Šáre!

SZABADIDŐ–SPORT / VOLNÝ ČAS – ŠPORT

A csatorna, mely közel száz éve átalakította a Sári környéki területek látképét, az eltelt időben fontos közösségi helyé is vált. Ha szívesen barangol a természetben, a horgászat szenvedélyének él, ha csak pihenni szeretne, esetleg a vízi sportoknak hódolna, ne hagyja ki a sári Csati-partot. Kisgyermekes családok számára is kitűnő hely a szabadidő egészsznapos eltöltésére. Közel tíz éve facsemetéket ültetnek ide a dabasi szülők gyermekeik születésének emlékére. Az így kialakult Újszülöttek ligete a lakosság szülőhelyhez való kötődését erősíti.

Kanál, ktorý približne sto rokov premenil pohľad okolia Šáry, počas predchádzajúcich rokov sa stal aj dôležitým spoločenským miestom. Čiže ak sa obľubou prechádzate prírodou, ak je vaša vášňou rybolov, pri oddychu v prírode sa rád kocháte v hudbe svrčkov, alebo sa rád venujete vodným športom, v tom prípade nevynechajte pobrežie a vodu šárskeho kanála. Pre rodiny s malými deťmi je to miesto vhodné na celodenné trávenie voľného času. Takmer desať rokov sadia tu na počesť novorodených na jar a v jeseň mladé stromčeky, čím sa obyvatelia mesta Dabaš postarajú nielen o ochranu prostredia, lež si posilňujú aj väzbu.

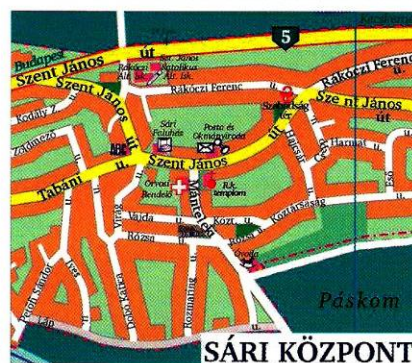

Reméljük, hogy felkeltettük érdeklődését településünk iránt, s ellátogat hozzánk a közeljövőben!

Kellemes időtöltést kívánunk Sáriban!

Dúfame, že sme vzbudili váš záujem o našu osadu, a pridete k nám na návštevu!

Prajeme vám príjemné trávenie voľného času u nás v Šáre!

Sári Szlovák Önkormányzat / Šárska slovenská samospráva: 2370 Dabas, Szent István tér 1/B • Tel.: +36-29/561-261 • szko@dabas.hu

Dabas-Sári Szlovákok Egyesülete / Spolok Slovákov v Dabaš Šáre: 2371 Dabas, Mántelevi u. 6. • Tel.: +36-29/561-229

Sári Tájház / Šársky oblastný dom: 2371 Dabas, Mántelevi u. 3/d • Tel.: +36-20/554-65-93

Nyitva tartás: hétköznap bejelentkezés alapján, szombat–vasárnap: 15.00–19.00

Sári Rétesház / Šársky dom „rítešov”: 2371 Dabas, Mántelevi u. 3/D • Tel.: +36-29/364-401 • www.sarireteshaz.hu • sarireteshaz@dabas.hu

Nyitva tartás: hétfő szünnap, kedd–péntek: 11.00–18.00, szombat–vasárnap: 10.00–18.00